

De van origine Duitse Stephan Kurtzahn is sinds kort dominee in Ridderkerk-Bolnes. Foto Frank de Roo

Regio

🕒 5 min.

'Ik wil gelukkig zijn en geef mijn leven nog zeker een 8'

Binnen 20 minuten raakte dominee Stephan Kurtzahn verlamd

Hij deed aan judo, fitness en beklom bergen. Maar in 20 minuten was alles voorbij. Stephan Kurtzahn raakte verlamd en zit sindsdien in een rolstoel. Kort na zijn ongeluk maakte hij een keuze, waardoor hij nu fulltime achter de kansel 'staat' in Ridderkerk.

BARBARA DE JONG

Het is 2021, zondagochtend. Stephan (nu 57) heeft net gefitnest en een online kerkdienst gehouden. Als hij opstaat van de lunchtafel, merkt hij dat zijn been slaapt. Na nog wat dingen te hebben gedaan, zoals werken in de tuin, meldt hij zich toch maar bij de huisarts. Die vertrouwt het niet en stuurt direct een am-

bulance die hem naar het ziekenhuis in Leiden brengt. Daar raakt hij binnen 20 minuten van zijn onderlichaam tot zijn tenen verlamd. In de ambulance die hem daarna met spoed naar het HMC Westeinde in Den Haag rijdt, raakt nog een deel van zijn bovenlichaam verlamd.

Het ziet er slecht uit. Door ademhalingsproblemen krijgt hij geen lucht. "Mijn vrouw en ik namen afscheid op de ok", blikt hij terug. "Maar ze wilde me niet laten gaan, het was heel emotioneel."

Uiteindelijk ontstond de verlamming door een bloedstolsel in zijn ruggenmerg, waardoor zijn spieren geen opdrachten van de hersenen krijgen. Ondanks zijn sportieve en gezonde leven heeft Stephan volgens zijn artsen 'gewoon stomme pech'. Ze kunnen niets voor hem doen. Nu zit hij al 4,5 jaar in een rolstoel.

In een kamer van de protestantse Kerk aan de Maas in Ridderkerk-Bolnes vertelt Stephan ontspannen zijn verhaal. Sinds maart werkt hij hier als predikant, net als in de Groene Tuinkerk in Rotterdam-IJsselmonde. Als een van de weinigen in Nederland vanuit een rolstoel.

Meter de lucht in

In de hoek staat een grote stoel met allerlei aanhangsels die op zondag achter de kathedraal wordt gereden. "Het ziet er vreselijk uit, he", lacht hij. "Maar als ik erop zit, dan gaat het zitgedeelte zeker een meter de lucht in. Het lijkt dan alsof ik staand de dienst doe. Handig toch?"

Daarnaast staat een groot voorwiel. Hij geeft een kleine demonstratie en monteert moeiteloos het wiel aan zijn rolstoel, die in een fiets verandert. Met zeker 20 kilometer per uur 'crosst' hij door Ridderkerk om gemeenteleden thuis te bezoeken. "In zeker 80 procent van de gevallen kom ik gewoon de huizen binnen. Lukt dat niet, bijvoorbeeld omdat er alleen trappen zijn, dan komen de mensen bij mij langs."

Keuze voor het leven

Stephan praat er nuchter over, maar het was een proces om deze situatie te accepteren. De eerste twee weken overheerste vooral ongeloof, erkent hij. Hij was in shock. Hoe kan dit? Even was er helemaal niets meer. "Maar na twee weken zette ik voor mezelf alles op een rijtje. Waar sta ik nu, waar wil ik over drie en over tien jaar zijn? Ik wil gelukkig zijn, naar voren kijken. Ik koos bewust voor het leven. Stel, ik word 90 jaar, moet ik dan nog veertig jaar ongelukkig zijn? Dat is een marteling."

Dit betekent niet dat hij zijn verdriet ontkent, benadrukt hij. "Maar ik realiseer me dat ik zelf grotendeels verantwoordelijk ben voor mijn eigen geluk. Ik ben

niet meer zo gelukkig als voor mijn ongeluk, maar ik geef mijn leven nog zeker een 8." Stephan hoopt ondertussen dat de medische wetenschap zich over een paar jaar verder heeft ontwikkeld zodat er een oplossing komt voor zijn aandoening. Daarnaast heeft hij een sterk geloof in wonderen en is ervan overtuigd dat hij ooit weer zal lopen.

In theologisch opzicht omschrijft de dominee dit hele proces als het 'kruis en de opstanding'. "Het kruis is het leed dat we dragen en de opstanding is de innerlijke kracht die we hebben, die transformeert in de verbinding met God."

Waren er dan nooit momenten waarop hij boos was op God? Nee, klinkt het resoluut: "Want ik heb niemand om boos op te zijn. Ik zie God niet als iemand die van bovenaf alles regelt. Mijn geloof is spiritueel. Wanneer je iets ergs overkomt, ontstaat er een grote leegte. Je voorstellingen, denkbeelden, alles wordt omver gegooid. Juist in deze leegte waarin je het niet meer weet, krijg je de kans om je te vullen met een ander soort wijsheid en werkelijkheid."

In zijn huwelijk vond hij een nieuw evenwicht om met de situatie om te gaan. "Ik heb een sterke vrouw", zegt hij. "Maar hoewel ik veel dingen zelf kan, veranderde er ook veel in haar leven. Ik kan bijvoorbeeld niet meer in de tuin werken of klussen. Ze helpt me met veel dingen, zoals de rolstoel in de auto zetten. Maar ik probeer mezelf niet te laten bedienen en werk aan mijn herstel."

Al snel besloot Stephan - die oorspronkelijk uit Duitsland komt - na zijn ongeluk weer aan het werk te gaan als dominee. Hij werkte eerder als predikant in Veenhuizen, Beverwijk en Leiderdorp. "Ik werkte al tien jaar in Leiderdorp en voor mijn gevoel was het tijd om te gaan. Toen zag ik een vacature in Ridderkerk en kon ik hier aan de slag. Ik ervaar het als een hele liefdevolle en warme gemeenschap die mij volledig accepteert."

Ervaringsdeskundige

Stephan is ervan overtuigd dat zijn ongeluk hem op een bepaalde manier helpt. Hij vertelt over de begrafenis van een 50-jarige man die een gezin met drie kinderen achterliet. "Het was een verdrietig moment, maar ik heb ze gezegd dat er een moment komt dat ze weer gelukkig zijn. Door wat ik meemaakte, ben ik zelf ook een soort ervaringsdeskundige. Het is geen gepraat van een predikant die wat schriften citeert, maar een doorleefde werkelijkheid." Het belangrijkste, besluit Stephan, is dat mensen - wat er ook gebeurt - altijd vertrouwen houden. "Dat betekent niet dat er geen moeilijke momenten zijn. Er is lijden omdat ik niet meer zo flexibel ben als eerst. Maar blijf positief, vecht en geloof in het goede. Wat ik wil meegeven is dat iedereen verantwoordelijk is voor zijn eigen geluk. Hoe meer je jezelf opent voor het wonder van het leven, hoe meer dat wonder in jou zal geschieden."